

של הקולנוע הסובייטי באותה העת. הכבודה העני למית של 'אינטי הקרב פוטימקין', סרטו המכר נן של סרגיי איוונשטיין. נערכה ב-1926, ומתוך הסרט הזה למד היצ'קוק פרק מכריע בעקרונות העריכה הדינמית, שאותו הוא יישם באחד מיירי בסצינות הפתוחות את "הזירה". מקבץ הסרטים בסינמטקים מעלה גם חידה מת' מטית מפתיעה. בין השנים 1925-1929 ביים היצ' תשעה סרטים אילמים. "נשר ההרים", סרטו השני, חודרי מדרגות.

גאון ואכזר

כבר בסרטיו המוקדמים של אלפרד היצ'קוק (משבת בסינמטקים) ניתן לראות את העקרונות המרכזיים שהדריכו אותו ביצירתו

פריקט "היצ'קוק 9"

אלפרד היצ'קוק נולד כמורה לונדון 11 שנים לאחר שג'ק המרטש פעל באותו האזור ממש. היה זה שובל הוויכוחות הק' שים שהותיר אחריו הרוצח הסדרתי הנרדע, שהפך את היצ' הצעיר למונתג היצ'קוק. כלומר, לשם דבר בתחום עיצוב אלמנט האימה בואגר סרטי המתח. ב-1926 ניגש היצ'קוק לביים את סרטו העלילתי השלישי, "הזירה", ובו עשה שימוש מודגש במי תוס הפחדה הקולקטיבי, שנקשר בשמו של ג'ק המרטש החדירה, מאז שזה שחט לראשונה זונה לונדונית בקיץ 1888. עלילת הסרט עוקבת אחר גבר מסותר, המגיה מתוך ערפל לונדוני כבר, ושובר חדר אצל משפחה מקומית. פעילותו התמונה בשעות הלילה, שבהן הוא מגיה מחזור למסעות סתומים ברחבי הכרך החשוך, מעלה חשדות כבדים אצל אם המשפחה המשכיכה לו את אכסניית המגורים. הגברת מני

אבד לפני שנים רבות, ומוכן שהוא נפקד מהרטורו ספקטיבה. וכל זאת, מארגני התוכנית מתעקשים שהיא מכילה תשעה סרטים. איך זה? פשוט מאוד. לסינמטקים יגיע עותק אילם של "סחיטה" (1929), שמוכר בתולדות הקולנוע כסרט המדובר הראשון של היצ'קוק בפרט ושל בריטניה בכלל. משום מה, העדיפו ראשי מכוון הקולנוע הבריטי לשגר הנה דווקא עותק אילם של "סחיטה", ובכך למנוע מהישראלים את החשיפה להישגיו החלוציים של היצ' בתחום עיבוד הסאונד. אך גם ללא הפסקול ההכרחי, "סחיטה" נותר סרט מרשים, המכיל מספר סצינות מרדף יוצאות דופן הנערכות בתוך אולמות המוזיאון הבריטי, וכן על גג המוזיאון. לצורך בימוי סצינות משוכות ללות אלה, נזקק היצ' לטכניקת הצילום באמצעות מערכת מראות, הקרויה על שמו של אויגן שיפטן הגרמני, וגם אותה הוא שינן במהלך אותו סיור ליר מורים באולפנים של ברלין ומינכן ב-1924. עלילת "סחיטה" עוקבת אחר צעירה המאוימת באונס, ובתוך כך משכיחה לנעוץ סכין בלבו של האנס ולהימלט מרדיו. המילה המהדהדת "סכין" רודפת אחר הצעירה המ- בוהלת, שסופה שמסגירה עצמה לידי המש- טרה, לא לפני שהיא מאוימת במעשה סחיטה על ידי נבל, שהיה עד ראייה לנצלילית) הרצח. אנני אונדרה, שחקנית ממוצא פולני-צ'כי, שעשתה קריירה גדולה בגרמניה, מגלמת את הדמות הראשית, ובגלל המבטא האנגלי הגז רוע שלה נאלץ היצ' להיות הראשון להמציא את טכניקת הדיבוב לקולנוע. אך מה לעשות

גרסה משופרת ומשופצת של "הזירה" מהווה את שיאה של הרטרופקטיבה לעבודותיו של היצ'קוק שהופקו בעידן הסרט האילם. התוכנית הזו, שמי כילה תשעה סרטים, תרוץ החל ממחר בסינמט- קום של חיפה, תל אביב וירושלים. מי שאחראי למלאכת הרסטורציה הוא מכוון הקולנוע הבריטי, שהכין אותה לפני כשנתיים, כחלק מפרויקט אמי נותן שנועד להשתלב בחגיגות אולימפיאדת ליר נדון האחרונה. כעת, במסגרת סבב עולמי, הגיע תורה של ישראל ליהנות ממאמציו של הארכיון המשוחזר. כאמור, החבילה מכילה תשעה סרטים (שהק- רנתם תלוה במוזיקה), ואחד משיאה הגוספים הוא העותק המשופץ של "הזירה", שהיצ' ביים שנה לאחר השלמת "הזירה". מלודרמה זו מעמרת בתן שני מתאגפים הלוחמים זה בזה לא רק בין חבליה של זירת האגרוף, אלא גם על לבה של אותה הגברית. אחד מהם נישא לה, אך נראה שהיא מעדיפה דווקא את האחר. באנגלית קרוי הסרט "The Ring" בעל המשמעות הכפולה: זירה וט- בעת נישואים. בראיונות שונים הריחב היצ'קוק בסיפורים על אודות הקורס הפרטי שאותו קיבל בשנת 24 מפיו של הגאון הגרמני פ.ו. מורנאו, בזמן שזה ביים את 'יצירת המופת שלו' "הצחוק האחרון". מורנאו לימד אז את היצ' הצעיר פרק בסיסי באופני הזות המ- צלמה, ומדובר בעידן קדום שבו המטרות עדיין שקלו טונות. הניידות המפתיעה של המצלמה היא אחר הקלפים החזותיים המנצחים בסרט "הזירה", שבמהלכו עשה היצ' שימוש מרשים גם בהישגים

חשת שהוא אינו אלא המפלצת האנושית, המ- תירה אחריה נחיל מרמס של בלונדיניות צעירות שסועות צוואר ומרטשות בטן. כלשי הסקוטלנד יאוד המצועקים על מנת לאמת תחושות בטן אלה, עולים אף הם על סדרת ממצאים המחשידים עוד יותר את האלמוני. הלה נעצר על ידי נציגי החוק, ואם לא הצלה של הרגע האחרון, הוא היה נקרע לגזרים במעשה לינץ' של ההמון המפוכה. זהו תר- כנו של הסרט שהפך את היצ' להיצ'קוק. יש שיאמרו כי די בצפייה בסרט מוקדם זה על מנת לפענח את מרבית העקרונות המרכזיים שה- דריכו את הקולנוען ב-50 הסרטים שאותם ביים בעקבותיו: 1. מתן חוות גראפית לחלומות בעתה; 2. הפללת אדם בפשע שלא כיצע; 3. נוכחות המתמדת של כפיל אקראי, מעין תאום עלום, בחייו של כל פרט אנושי; 4. הפקעת חפ-

גם ללא הפסקול, "סחיטה" נותר סרט מרשים, המכיל מספר סצינות מרדף יוצאות דופן הנערכות בתוך אולמות המוזיאון הבריטי, וכן על גג המוזיאון. לצורך בימוי סצינות משוכללות אלה, נזקק היצ' לטכניקת צילום באמצעות מערכת מראות